

Кукса Б.В.

кандидат педагогічних наук,

старший викладач кафедри іноземних мов професійного спрямування

Національний університет харчових технологій

м. Київ, Україна

**Актуальність проблеми формування вмінь читання, говоріння і письма у
майбутніх менеджерів туризму з метою створення віртуального туру**

Сучасні вимоги до підготовки фахівця туристичної сфери перш за все потребують від нього міжнародного співробітництва: інтеграція у світовий та європейський культурно-освітній та науковий простір, співпраця з провідними міжнародними туристичними організаціями та дипломатичними представництвами, здійснення спільних проектів, програм співробітництва з навчальними закладами, науково-дослідними установами та профільними організаціями країн Європейського Союзу та Співдружності незалежних держав, участь у наукових семінарах, конференціях. Менеджери туризму працюють із закордонними менеджерами-партнерами з метою організації та просування українських турів в інші країни та закордонних турів в Україну. Вслід за Т. Хатчинсон визначаємо, що англійська професійна діяльність майбутніх менеджерів зводиться до професійних усних і письмових переговорів з менеджерами-партнерами з інших країн, участі у міжнародних туристичних виставках і ознайомлення з рекламними матеріалами [5]. Вони повинні також навчитися самі складати подібні матеріали англійською мовою для закордонних партнерів. Слід зазначити, домінуючими видами професійної діяльності майбутнього менеджера туризму є: формування туристичного продукту: розробка туристичного маршруту, вибір країни, визначення міст, готелів та ін.; розробка екскурсійних маршрутів; вивчення та аналіз туристичної індустрії (огляд об'єктів пізнавального, ділового, спортивного, оздоровчого призначення); вивчення та аналіз діяльності конкурентів (турагентів та туроператорів); реалізація та реклама туристичного продукту (видання каталогів, буклетів, участь у спеціалізованих виставках, ярмарках та ін.) [3, с.

208]. Все це потребує підготовки таких фахівців, які вільно володіють англomовним професійно-спрямованим монологічним, діалогічним мовленням та письмом. Проте вивчення методичної літератури та спостереження за навчальним процесом свідчать, що навчання професійно спрямованим читанням, говорінню і письму майбутніх менеджерів туризму не приділяється достатньо уваги, в результаті чого наявні значні помилки в даних уміннях. Отже, потрібно вдосконалювати методику навчання англomовного читання, говоріння і письма майбутніх менеджерів туризму.

Згідно з вимогами Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (2003), рівень володіння B2+ або C1 для говоріння, читання і письма, визначений для майбутніх менеджерів туризму, повинен передбачати розвиток таких навичок і вмінь вище ніж рівень B2 [1], передбачений для всіх інших випускників немовних спеціальностей [2].

Вслід за Тарнопольським О.Б. вважаємо, що до таких англomовних навичок і вмінь, що мають бути сформованими у майбутніх менеджерів туризму належать: 1. У галузі усного мовлення (говоріння): а) Навички та вміння, які потрібні для ведення ділових переговорів із зарубіжними партнерами з метою укладення угод щодо розробки, організації та просування турів українських туристів в інші країни та турів туристів із цих країн в Україну; б) Навички та вміння, які потрібні для того, щоб робити презентації щодо власних пропозицій (таких як запропоновані тури) для (потенційних) партнерів і всіх зацікавлених; в) Навички та вміння (включаючи названі вище), які потрібні для успішної участі в міжнародних туристичних виставках та ярмарках. 2. У галузі читання: а) Навички та вміння читання всіх видів англomовних ділових листів та повідомлень, якими обмінюються (потенційні) партнери в процесі своїх ділових контактів, в тому числі на основі результатів участі у міжнародних туристичних виставках та ярмарках; б) Навички та вміння читання всіх видів англomовних ділових угод та контрактів, які складаються (потенційними) партнерами в ході або в результаті ділових переговорів, у тому числі на основі результатів участі у міжнародних туристичних виставках та ярмарках; в) Навички та вміння читання

всіх видів англomовних туристичних проспектів, рекламних матеріалів та іншої туристичної літератури. 3. У галузі письма: а) Навички та вміння написання всіх видів англomовних ділових листів і повідомлень, якими обмінюються (потенційні) партнери в процесі своїх ділових контактів, у тому числі на основі результатів участі в міжнародних туристичних виставках та ярмарках; б) Навички та вміння написання всіх видів англomовних ділових угод і контрактів, які складаються (потенційними) партнерами в ході або в результаті ділових переговорів, у тому числі на основі результатів участі в міжнародних туристичних виставках та ярмарках; в) Навички та вміння написання всіх видів англomовних туристичних проспектів та рекламних матеріалів [4].

Для створення таких текстів студенти повинні вміти інтерпретувати дані, надаючи відповідні коментарі до таблиць, схем; організовувати звіти з проведених дослідних робіт; писати проекти. Таким чином, до рівня володіння майбутніми менеджерами читанням, говорінням та письмом висуваються високі вимоги. Проте вивчення методичної літератури та спостереження за навчальним процесом свідчать, що навчанню майбутніх учителів професійно спрямованих говорінню, читанню і письму не приділяється достатньо уваги, в результаті чого наявні значні помилки в таких уміннях. Отже, потрібно вдосконалювати дану методику.

Проведений аналіз спеціальної літератури показав, що систему вправ для навчання професійно спрямованого монологічного мовлення у немовних ВНЗ обґрунтовано у роботах Федорової І. А., Авсюкевич Ю. С., Драб Н. Л. Кіржнер С. Е., Петранговської Н. Р., Сімкової І. О. Систему вправ для навчання професійно спрямованого писемного мовлення розроблено у роботах Скуратівської Г. С., Бебих В. В., Березіної Н. О., Зінукової Н. В. та інших. Також для наукового вирішення проблеми професійно спрямованого читання у немовних ВНЗ існує низка досліджень учених-методистів Добровольської Л. В., Радецької С. В.

Згідно ДСТУ 28681.1-95 «Проектування туристських послуг» проектування туристичних послуг проходить декілька етапів, одним із пунктів

якого є розробка рекламно-інформаційних матеріалів по туру. Після того як розроблена концепція та визначена ціна нового туру, туроператор може приступити до розробки рекламно-інформаційних матеріалів, брошур, буклетів, каталогів, інформаційних листів та пам'яток для туристів. Варто додати, що наявність на Web-сайті віртуального туру само по собі викличе значний інтерес з боку міжнародних менеджерів-партнерів. Розміщення інформації на Web-сайті є однією з найпотужніших можливостей залучення уваги, а значить, дозволить просувати ефективніше рекламу. Ми вважаємо, що віртуальний тур – рекламний продукт, що має унікальний дизайн, і включає в себе ряд сферичних панорам з можливістю переходів з місця до місця та інтеграції звуку, текстового матеріалу, Віртуальні екскурсії є новою і дуже ефектною послугою на ринку, що, безумовно, приверне інтерес великої кількості людей безпосередньо до туру. Використання віртуальних турів, як рекламного продукту, завдяки якому глядач буквально переміщається в задане панорамою місце, може побродити по вулицях міста, відвідати кімнати готелю, подивитися спа-салони, підібрати квартиру, віллу, дачу, туристичну базу для відпочинку. За допомогою віртуальних турів можна надати основні визначні пам'ятки туристичної поїздки, дозволити побродити по залах музеїв і виставок

Майбутні менеджери туризму, беручи участь у наукових конференціях, ярмарках, в обговореннях різноманітних проблем професійного характеру, під час стажування за кордоном супроводжують свої віртуальні тури доповідями, коментарями, надають відповіді на запитання. Аналіз досить складних текстів про країни, міста, визначні місця, готелі потребує підготовки тез до них, які в процесі демонстрації віртуальних турів слугують візуальною опорою.

Достатній рівень сформованості у студентів мовленнєвих умінь уможлиблює вдосконалення змістової сторони говоріння, читання і письма, адже увага зміщується з формальної сторони іншомовної мовленнєвої поведінки студента на мотиваційно-змістову сторону. Отже, вміння англomовного професійно спрямованого читання, говоріння і письма доцільно формувати і розвивати у майбутніх менеджерів туризму на третьому курсі.

Таким чином, необхідність у теоретичному обґрунтуванні та методичному забезпеченні процесу формування вмінь читання, говоріння і письма, і як результат - створення віртуального туру, з одного боку, і відсутність відповідної методики навчання, з іншого, визначають актуальність цього дослідження.

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. українського видання С. Ю. Ніколаєва. – К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.
2. Програма з англійської мови для професійного спілкування / [Бакаєва Г. Є., Борисенко О. А., Зуєнок І. І. та ін.]. – К. : Ленвіт, 2005 – 119 с.
3. Романова Е. С. 99 популярных профессий. Психологический анализ и профессиограммы / Е. С. Романова. – 2-е изд. – СПб. : Питер, 2007. – 464 с.
4. Тарнопольский О. Б. Навчання англійської мови майбутніх менеджерів туризму: пролегомени підготовки підручника/ О.Б. Тарнопольський // Вісник Чернігівського пердуніверситету : Серія : Педагогічні науки. – Вип. 141. – К. : Вид. центр Чернішів, 2013. – С. 192-195.
5. Hutchinson T. English for Specific Purposes: A learner-centred approach / T. Hutchinson, A. Waters. – Cambridge : Cambridge University Press, 1987. – 183 p